Тема. Образи дітей (німецький хлопчик Бруно, єврейський хлопчик Шмуль), їхня дружба і взаємодопомога. Ідея рівності представників різних рас, націй, національностей і народів у творі

Мета: розвивати навички аналізу художнього тексту, характеристики персонажів, навички виразного читання, коментування, висловлення власних вражень та думок, розвивати навички роботи з цитатним матеріалом; ключові — спілкування державною мовою (уміння висловлювати думки, почуття, погляди), уміння вчитися впродовж життя (уміння постійно поповнювати словниковий запас; користуватися різними джерелами довідкової інформації); сприяти вихованню в учнів любові до людей ,до своєї країни , повагу до історичного минулого; формувати власну громадянську позицію.

Перебіг уроку

- І. Організаційний момент
- II.Оголошення теми і мети уроку
- III. Актуалізація опорних знань учнів

Звернення вчителя до учнів:

Отже, наш герой вирушив досліджувати місцевість. Він побачив якусь невиразну пляму. До неї він і пряму ϵ ...

IV.Сприйняття та засвоєння навчального матеріалу

- 1. Евристична бесіда
- -На кого перетворилася невиразна пляма?
- Яким побачив хлопчика Бруно?
- -Що розповів хлопчик Бруно після знайомства?
- -Що дивного помічає Бруно під час знайомства?
- Що розповів Шмуль про свою родину, про своє життя до того, як він опинився за огорожею?
- 2.Словникова робота

Гетто в період Другої світової війни — це житлові зони на контрольованих нацистами і їх союзниками територіях, куди насильно переміщували євреїв з метою ізоляції їх від неєврейського населення. Ця ізоляція була частиною політики так званого «остаточного розв'язання єврейського питання», в рамках якої було знищено близько 6 мільйонів ϵ вреїв.

Жовта зірка або Лата *(також «жовтий знак» або «знак ганьби»)* особливий відмітний знак, який за наказом нацистів повинні були носити євреї на підконтрольній владі Німеччини території в період Голокосту. Лати служили для того, щоб відрізняти євреїв в громадських місцях

- 3. Продовження бесіди
- -Як пояснив Шмуль, чому за огорожею всі носять смугастий одяг?
- -Що робить Бруно для свого нового друга?
- Що трапилося з хлопчиком?

- -Яка блискуча ідея прийшла в голову Бруно?
- -Чи тільки погратися хоче Бруно?
- 4. Стратегія «Перевтілення»

Отже, наступного ранку сталася справжня пригода: Бруно перевдягнувся, а свій одяг поклав під огорожею. Тепер він нічим не відрізнявся від тих, хто жив в таборі.

Розкажіть від імені Бруно, як він опинився за огорожею, що побачив, що відчув?

- 5. Продовження бесіди
- -Що здається дивним Бруно?
- -Як ви гадаєте, чому хлопець був здивований тим, що він побачив в таборі?

Узагальнення вчителя

Від початку історії і до кінця Бруно не розуміє, що відбувається щось страшне. Тому він і думає, що люди з протилежної сторони огорожі живуть в своїх хижках сім'ями щасливо, діти грають футбол чи якісь інші ігри. Він не може зрозуміти, чому одні люди з цієї сторони огорожі, а інші — з іншої, і що з того, що вони євреї. Він пригадує свій прекрасний будинок, в якому він жив, одяг, у який звик одягатися... і не знає про те, що десь може бути по-іншому. Все інше, не таке, як у нього, дивує хлопчика. І в тому немає його вини, адже його просто привчили до такого. Він — це він, його не треба порівнювати ні з ким. Так автор доносить, мабуть, найголовнішу думку твору — несвідомість більшості німецького населення щодо антилюдяності гітлерівського режиму. Їм просто насаджували думку про винятковість їхньої країни, їхньої національності, них самих. А діти ще малі, вони не вміють аналізувати. Вони сприймали те, що бачили, що їм давали, і не вважали це чимось неправильним.

- Хоча... певні відчуття на якомусь інстинктивному рівні все-таки були.
- -Чи вдалося дітям знайти батька Шмуля?
- -Чому Бруно не зміг повернутися додому?
- -Які слова наостанок говорять хлопці один одному?
- -Чи здогадалися хлопчики, яка доля їх чекає?
- -Що сталося з родиною Бруно?
- -Чи залишився батько Бруно комендантом табору?
- V. Підбиття підсумків уроку
- 1. Робота над характеристикою хлопчиків

Стратегія «Кола Вена»

VI. Узагальнення матеріалу

1. Заключне слово вчителя

Прагнучи допомогти Шмулеві знайти батька і надівши «смугасту піжаму», принесену товаришем, Бруно перелізає через огорожу табору й зникає в страшному горнилі печі, яка стає символом знищення цілого народу. Піч як архетип зла у німецьких казках перетворюється в повісті Дж. Бойна на втілення реального вселенського зла — Голокосту.

2. Рефлексія

Урок для мене пройшов (вибрати визначення):

Творчо, активно, повільно, цікаво, швидко, емоційно, душевно, недаремно, результативно.

VII. Домашн ϵ завдання:

Написати есе на тему «Чи потрібно читати твір Д. Бойна «Хлопчик у смугастій піжамі» дітям?